

Sygn. akt I Ns 3909/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2017 r.

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Łukasz Zamojski

Protokolant: Anna Klois

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 lutego 2017 r. w Gliwicach

sprawy z wniosku **M. K.**

z udziałem **P. K. (K.) reprezentowanego przez kuratora w osobie K. D.**

o dział spadku po E. K.

1. ustalić, że w skład spadku po E. K., z domu W., córce R. i W., zmarłej dnia 21 maja 2015 roku w K., ostatnio stale zamieszkałej w G. wchodzi 1/2 prawa własności nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem domu jednorodzinnego, położonej w G. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości tego prawa w wysokości 175.000zł (sto siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych),
2. dokonać działu spadku w ten sposób, że udział w wysokości 1/2 (jednej drugiej) prawa własności wymienionej w punkcie 1 sentencji niniejszego postanowienia nieruchomości przyznać M. K., córce B. i E. z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestnika P. K. (K.) w kwocie odpowiadającej wysokości udziału uczestnika w spadku po E. K. tj. w 1/2 (jednej drugiej) części wartości masy spadku czyli w kwocie 87.500 zł (osiemdziesiąt siedem tysięcy pięćset złotych),
3. kwotę należną do spłaty opisaną w punkcie 2 sentencji niniejszego postanowienia rozłożyć na 10 równych rocznych rat w kwotach po 8.750 zł (osiem tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych) każda, płatnych do 31 grudnia każdego roku począwszy od 2017 roku.

SSR Łukasz Zamojski

I Ns 3909/15

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 29 grudnia 2015 roku M. K., domagała się działu spadku po zmarłej matce E. K.. Jako uczestniczka postępowania wskazała swojego ubezwłasnowolnionego brata P. K., dla którego jest ustanowionym opiekunem prawnym. Wnioskodawczyni wskazała, że w skład masy spadkowej po zmarłej wchodzi 1/2 domu jednorodzinnego o wartości 60.000 zł. oraz 1/2 działki nr (...), na której znajduje się wyżej wymieniony dom jednorodzinny o wartości 115.000 zł. Wnioskodawczyni we wniosku zrzekła się w imieniu ubezwłasnowolnionego całkowicie P. K. udziałów w spadku na swoją rzecz bez obowiązku spłaty. We wniosku tym wnioskodawczyni zobowiązała się do dożywotniego zapewnienia bratu –P. K. godnych warunków do życia i zamieszkania.

Zarządzeniem z dnia 17 czerwca 2016 roku, Sąd zwrócił się do Sądu Rodzinnego o ustanowienie kuratora dla ubezwłasnowolnionego uczestnika, z uwagi na konflikt interesów pomiędzy uczestnikami postępowania.

Postanowieniem z dnia 14 września 2016 roku Sąd Rodzinny ustanowił dla ubezwłasnowolnionego całkowicie P. K. kuratora w osobie K. D. celem zapewnienia należytej reprezentacji jego interesów w postępowaniu.

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2016 roku wydanym w Sądzie Rejonowym w Gliwicach Wydział IV Rodzinny i Nieletnich, Sąd zezwolił kuratorowi K. D. na zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, ze względu na dobro ubezwłasnowolnionego całkowicie P. K..

W dniu 16 lutego 2017 roku na rozprawie wnioskodawczyni wskazała, że wartość całej działki wynosi około 350 000 zł oraz wniosła o rozłożenie spłaty na rzecz ubezwłasnowolnionego P. K. na możliwie najdłuższy okres, ze względu na brak wystarczających środków finansowych.

Na rozprawie w dniu 21 lutego 2017 roku kurator ubezwłasnowolnionego oświadczyła, że przyjmuje stanowisko zgodne z dobrem ubezwłasnowolnionego oraz nie sprzeciwiła się założeniu spłaty na maksymalny 10 letni okres przy płatności ustalonej raz do roku. Kurator nie zakwestionowała również szacunkowej wartości nieruchomości określonej na 350 000 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 maja 2015 roku w K. zmarła E. K., ostatnio stale zamieszkała w G.. Spadek po niej nabyły jej dzieci –M. K., z domu K. i P. K. po 1/2 części każdy.

/dowód: postanowienie z dn. 31.08.2015r. (k. 4) okoliczności bezsporne /

W skład spadku wchodzi 1/2 prawa własności nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem domu jednorodzinnego, położonej w G. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...).

/dowód: odpis zupełny księgi wieczystej (k. 34-36), odpis księgi wieczystej(k. 5-5v) okoliczności bezsporne/

Uczestnikiem postępowania jest ubezwłasnowolniony całkowicie P. K., dla którego opiekunem ustanowiona jest wnioskodawczyni. Z uwagi na konflikt pomiędzy uczestnikami o dział spadku dla P. K. został ustanowiony kurator społeczny w osobie K. D., któremu następnie Sąd Rodzinny zezwolił na zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie w ten sposób, aby nieruchomość wchodzącą w skład masy spadku przyznać na własność wnioskodawczyni z obowiązkiem spłaty całkowicie ubezwłasnowolnionego uczestnika proporcjonalnie do jego udziału w spadku.

/dowód: zaświadczenie (k. 4), akta pomocnicze IV RNs 495/16, postanowienie z dn. 8.11.2016r. (k.29) okoliczności bezsporne /

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o okoliczności bezsporne, a nadto w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach prowadzonych postępowań sądowych oraz dokumentach złożonych do akt sprawy. W kwestii wartości całej działki tj. 350 000,00 zł podanej przez wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 16 lutego 2017 roku kurator nie zakwestionował tej wysokości, a i Sąd nie znalazł podstaw do badania tego z urzędu.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek zmodyfikowany w toku sprawy zasługiwał na uwzględnienie.

Wnioskodawczyni domagała się podziału majątku spadkowego pozostawionego przez zmarłą matkę, po której spadek nabyli wnioskodawczyni i uczestnik, po 1/2 części każdy z nich.

Wnioskodawczyni oraz kurator ustanowiony dla uczestnika postępowania P. K. byli zgodni co do składu majątku spadkowego po zmarłej matce, czemu dali wyraz w toku całego postępowania. Przepis art. 684 k.p.c. stanowi, iż skład i wartość majątku ulegającego podziałowi ustala sąd. Zakres kognicji Sądu dokonującego działu został przy tym określony w art. 1038 § 1 k.c., stanowiącym, iż sądowy podział majątku spadkowego powinien obejmować cały majątek. Sąd nie jest zobowiązany do poszukiwania składników masy spadku.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd ustalił, iż w skład spadku po E. K., z domu W., córce R. i W. wchodzi 1/2 prawa własności nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem domu jednorodzinnego, położonej w G. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości tego prawa w wysokości 175 000,00 zł.

Przepis art. 1035 k.c., mówi, że jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom, do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów niniejszego tytułu. Zasadne więc było dokonanie przez Sąd działu spadku w ten sposób, że udział w wysokości 1/2 prawa własności nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem domu jednorodzinnego, położonej w G. przy ulicy (...) przyznał M. K. z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestnika P. K. tj. w 1/2 części wartości masy spadku czyli w kwocie 87 500 zł.

Wnioskodawczyni jako opiekun prawny ubezwłasnowolnionego całkowicie P. K. pierwotnie wносиła o dział spadku poprzez przyznanie udziału w prawie własności nieruchomości wchodzącej do masy spadku wyłącznie na swoją rzecz bez obowiązku spłaty.

Z kolei kurator ustanowiony dla ubezwłasnowolnionego uczestnika P. K. wnosił o dokonanie działu spadku w sposób wskazany we wniosku, ale z zarządzeniem odpowiedniej spłaty na rzecz uczestnika, przy czym nie sprzeciwiał się wnioskowi M. K. o maksymalne rozłożenie na raty spłaty przypadającej dla P. K..

W myśl art. 159 § 1 pkt 2 k.r.o. opiekun nie może reprezentować osób pozostających pod jego opieką przy czynnościach prawnych między jedną z tych osób a opiekunem. Przepis ten stosuje się odpowiednio w postępowaniu przed sądem lub innym organem państwowym (art. 159 § 2 k.r.o.). Wobec faktu, że w sprawie tej ubezwłasnowolniony całkowicie P. K. jest uczestnikiem postępowania obok swojego opiekuna prawnego M. K., a nadto zachodzi sprzeczność interesów pomiędzy tymi osobami, uznać należało, że zachodzi konieczność ustanowienia kuratora celem należytego reprezentowania interesów ubezwłasnowolnionego w toczącym się postępowaniu o dział spadku. W uznaniu Sądu, koniecznym było zwrócenie się do Sądu Rodzinnego o ustanowienie kuratora, aby interesy uczestnika nie zostały naruszone. Tym samym kwestii zrzeczenia się w imieniu P. K. przez wnioskodawczynię jako opiekuna prawnego udziałów w spadku na swoją rzecz bez obowiązku spłaty, Sąd nie mógł się przychylić.

W sprawie o dział spadku z mocy art. 688 k.p.c. stosuje się odpowiednio przepisy o dotyczące zniesienia współwłasności. O rozłożeniu kwoty należnej do spłaty przez wnioskodawczynię na rzecz P. K. na 10 równych rocznych rat w kwotach po 8 750 zł, każda płatna do 31 grudnia każdego roku począwszy od 2017 roku, Sąd orzekł na podstawie art. 212 § 3 k.c., mówiącym że jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu.

SSR Łukasz Zamojski